

Motion till riksdagen 2007/08:K410

av **Eliza Roszkowska Öberg och Margareta Cederfelt (m)**

Hemligstämpla inkomstuppgifter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sekretessbelägga uppgifter om invånares inkomster m.m.

Motivering

I statliga register finns stora mängder information om invånarna i Sverige. Det kan röra sig om allt från adress, personnummer och skolbetyg till uppgifter om inkomst och förmögenhet. Informationen används eller produceras av många olika myndigheter med olika syften.

Till exempel Skatteverket har av lätt förståeliga skäl väldigt mycket information lagrad om vars och ens ekonomiska aktiviteter för att kunna beräkna och kontrollera att rätt mängd skatt betalats av den skattskyldige. Delar av denna information är offentlig handling, och vem som helst kan anonymt ta del av den till låg eller ingen kostnad.

Gratis och anonym upplysning på Internet

Ett omtalat sätt att enkelt ta reda på de offentliga uppgifter som finns om betalningsanmärkningar och deklarerad inkomst är att använda Internettjänster som till exempel de som tillhandahålls av företag specialiserade på området. På ett företags webbplats kan man genom att skriva in namn på dem vars inkomster man är intresserad av omedelbart få fram dessa uppgifter. Efter mycket uppmärksamhet i tidningar och tv om att vem som helst gratis kunde ta reda på vad grannen eller chefen tjänade utan att de omfrågade fick veta något, beslutade Skatteverket att verksamheten måste upphöra. Sedan i juni

Fel! Okänt namn på

skickar företaget ut ett brev till den som fått sina inkomstuppgifter utlämnade och får därför fortsätta med sina tjänster.

Skatteverkets hot om att stoppa företaget helt och hållet är dock inte genomförbart eftersom inkomstuppgifter är offentliga handlingar. Skatteverket kan besluta att inte tillhandahålla informationen på det sätt verket gör idag (genom att skicka datafiler till de företag som använder sig av inkomstuppgifter), men om företagen skulle kräva att få informationen ändå kan de med hänvisning till offentlighetsprincipen ta del av den. Kostnaden för detta skulle kunna bli högre än idag ifall nio miljoner personers uppgifter begärs ut på papper, men summan är ändå liten i relation till branschens och många kreditupplysningsföretags omsättning.

Information genom besök på Skatteverket

Det är inte bara kreditupplysningsföretag som tar del av Skatteverkets information om inkomster. Vem som helst kan använda de så kallade medborgarterminalerna som finns på skattekontoren. Där kan man söka efter inkomstuppgifter på en person i taget utan att den vars uppgifter man tagit del av blir informerad. Kvällstidningsjournalister använder sig ofta av terminalerna men kan även få färdiga topplistor över exempelvis vem som tjänar mest i en viss stad eller i hela landet. Topplistorna hjälper Skatteverkets tjänstemän till med att ta fram från de statistikprogram myndigheten använder.

Granskningen av myndigheter är ett av skälen till att vi har en offentlighetsprincip i Sverige. Informationen om vad andra människor tjänar är inte något som behövs för att granska en myndighets arbete. Mycket av den information som är offentlig handling är sådan information som rör frågor mellan en enskild medborgare och myndigheten. Syftet för staten med att ta in uppgifter om enskilda människors inkomst är att beräkna korrekt skatt. Informationen bör därför enbart få användas till just detta. Uppgifter om inkomster, förmögenhet och betalningsanmärkningar bör vara belagda med sekretess och därmed undantagna från offentlighetsprincipen.

Konsekvenserna av att staten inte får lämna ut information om människors inkomster m.m. skulle innebära att var och en återfår makten att själva bestämma över vilken information man vill dela med sig av till andra.

Stockholm den 2 oktober 2007

Eliza Roszkowska Öberg (m)

Margareta Cederfelt (m)